

KANNANOTTO 1.10.2024

Pirkanmaan hiilinielujen romahdus ja luontokato edellyttävät Seitsemisen ja Helvetinjärven kansallispuistojen välisen valtionmaan suojelua ja ennallistamista

Suomen luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan piiri vaatii perusteluja Seitsemisen ja Helvetinjärven kansallispuistojen välisen alueen pois jättämiselle Pirkanmaan Helmi-keskittymistä.

HINKU-maakuntana Pirkanmaa on sitoutunut tavoittelemaan 80 prosentin päästövähennystä vuoden 2007 tasosta vuodelle 2030. Kesäkuussa julkaistun Hiilineutraali Pirkanmaa 2030 -tiekartan päivityksen mukaan Pirkanmaan päästöjen vähennystahti on tavoitteeseen nähden liian hidaskas. Päästövähennysurakkaa on tuleville kahdeksalle vuodelle jäljellä lähes 50 %. Tavoitteen saavuttamista jarruttavat erityisesti liikahakkuut ja metsäkato.

Pirkanmaalla metsiä hakataan liikaa. Vuosien 2016–2022 keskimääräiset hakkuut ylittivät Luken määrittelemän suurimman ylläpidettävissä olevan hakkuukertymän. Luke arvioi kestävä hakkuutaso pelkästään puuston kasvun perusteella. Metsien monimuotoisuuden suojelu edellyttää tätäkin alhaisempaa hakkuutasoa.

Kesällä voimaan astunut EU:n ennallistamisasetus tuo sitovia tavoitteita ja velvoitteita luonnon tilan parantamiseksi eri elinympäristöissä. Toimenpiteiden on tarkoitus kattaa vähintään 20 % EU:n maa- ja merialueista vuoteen 2030 mennessä ja kaikki ennallistamisen tarpeessa olevat ekosysteemit vuoteen 2050 mennessä. Valtioiden pitää löytää keinot ja kannusteet, joilla tavoitteet saavutetaan.

Suomessa on etsitty tänä vuonna ympäristöministeriön ohjaamana Helmi-keskittymiä. Helmi-keskittymät ovat ekologisesti merkittävien elinympäristöjen kokonaisuuksia, joilla on tiedossa olevia elinympäristöjen ennallistamis-, kunnostus- tai hoitotarpeita. Toimenpiteitä keskitetään, jotta ne olisivat luonnon monimuotoisuuden kannalta mahdollisimman vaikuttavia. Ohjelman toimet perustuvat maanomistajien vapaaehtoisuuteen. Suomen luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan piiri esitti keväällä Pirkanmaan Helmi-keskittymät -yhteistyöryhmässä Seitsemisen ja Helvetinjärven kansallispuistojen välistä aluetta yhdeksi Pirkanmaan Helmi-keskittymäksi. Kansallispuistojen välialueen tilanteen edistäminen sai Helmi-yhteistyöryhmässä laajaa kannatusta, mutta Metsähallituksen ehdotuksesta alue vedettiin pois jatkotarkastelusta. Luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan piiri ihmettelee ratkaisua.

”Ratkaisu on paheksuttava sekä työryhmän demokraattisen työskentelytavan että hiilinielujen ja luontokadon näkökulmista. Kansallispuistojen välisen luontoalueen suojeleminen ja ennallistaminen olisi tärkeä askel kohti hiilineutraalia Pirkanmaata. Metsähallitus hallinnoi valtion maita, ja sen tulisi ottaa alusta lähtien vahva rooli ennallistamisasetuksen toimeenpanossa. Vaadimme perusteluja alueen pois jättämiselle Helmi-keskittymistä”

toteavat Virtain-Ruoveden luonnonsuojeluyhdistyksen varapuheenjohtaja Larissa Heinämäki ja Suomen luonnonsuojeluliiton Ylöjärven yhdistyksen varapuheenjohtaja Hannu Raittinen.

Esimerkiksi Uudellamaalla toimet on sovittu toteutettavaksi yhteistyössä Metsähallituksen Luontopalvelujen kanssa, jonka asiantuntijat ovat maanomistajiin yhteydessä elinympäristöjen kunnostustarpeiden osalta. Maanomistajien kanssa neuvotellaan heidän omistamiensa alueiden kunnostusvaihtoehdoista, esimerkiksi purojen kunnostuksista vaelluskalojen ja pohjaeliöstön elinolojen parantamiseksi, lintuvesien kunnostamisesta, soiden ennallistamisesta tai vaikkapa alueen palauttamisesta perinnebiotooppiin.

Maakuntaliitto on arvioinut voimassa olevan maakuntakaavan 2040 toteutuksen aiheuttavan noin 30 000 ha (3% metsäalasta) metsäkadon, jota ei nyt valmisteilla olevassa Elonkirjo ja energia -vaihemaakuntakaavassa millään tavoin kompensoida. Siinä kansallispuistoja yhdistävä varaus olisi tärkeä vyöhyke kansallispuistojen välissä metsien ennallistamiseen ja metsäluonnon monimuotoisuuden elvyttämiseen, jota Helmi- keskittymä kansallispuistojen välisellä korpikäytävävyöhykkeellä yhteistyössä Metsähallituksen kanssa voisi edistää tehokkaasti.

Seitsemisen ja Helvetinjärven kansallispuistojen väliseltä alueelta on luontokartoituksissa löytynyt useita uhanalaisia lajeja. Seitsemisen kansallispuistoon on myös palautusistutettu silmälläpidettävää (NT) metsäpeuraa, jolle kansallispuistojen välialueen soiden ennallistaminen tarjoaisi tärkeitä vasomisalueita. Suomen luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan piiri on esittänyt useita kertoja ympäristöministeriölle Seitsemisen ja Helvetinjärven kansallispuistojen yhdistämistä rauhoittamalla puistojen välinen alue.

Lisätietoja,

Suomen luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan piiri ry.

pirkanmaa@sll.fi, 040 930 4118

Pirkanmaan ELY-keskuksen [tiedote](#) Pirkanmaan Helmi-keskittymistä.